

МАРК ГЕОРГІЙОВИЧ СОКОЛЯНСЬКИЙ

Пішов з життя Марк Георгійович Соколянський, доктор філологічних наук, професор, життя якого було тісно пов'язане з Одесою та Одесським університетом імені І. І. Мечникова.

Марк Соколянський народився 1939 року в Ленінграді (нині – Санкт-Петербург), закінчив школу в Ярославлі (РФ). Наприкінці 1950-х родина переїхала до Одеси, і вона стала його рідним та улюбленим містом. 1960 року він закінчив філологічний факультет Одеського державного університету (з 2000 року – Одесський національний університет). Після закінчення ОДУ працював в університетській газеті та викладав зарубіжну літературу погодинно. З 1962-го був викладачем, доцентом, професором кафедри зарубіжної літератури ОДУ. З 1993 року жив у Німеччині.

М. Г. Соколянський – учений зі світовим ім'ям, історик і теоретик літератури, театрознавець, критик, письменник. Коло його наукових інтересів було широким. Це Шоу, Шекспір, Вайлд, Пушкін, Гоголь, Філдінг, Жаботинський... Його перу належать роботи з історії та теорії літератури. Марк Соколянський – автор значних монографій та численних статей. Нещодавно опублікована бібліографія його робіт в українських, російських та міжнародних виданнях містить 464 найменування. Він брав участь у роботі численних літературознавчих і театрознавчих наукових конференцій у багатьох країнах світу; був членом редакційної ради наукових журналів України, Канади, Польщі, США, членом європейської та міжнародної асоціації театрознавчих досліджень.

Марк Георгійович був чудовим викладачем, його лекції відзначалися глибиною, майстерністю подання матеріалу, викликали інтерес у студентів не лише філологічних, але й інших факультетів ОДУ та вузів. Сама особистість Марка Соколянського, як ученого та людини, спроявляла враження та мала величезний вплив на його студентів, учнів, колег.

У роки життя в Одесі Марк Соколянський брав активну участь у культурному житті міста. З 1985-го по 1995 роки очолював Пушкінську наукову комісію одеського Будинку вчених, був членом правління Спілки театральних діячів України, брав участь у полеміках, публікував статті в одеських газетах та журналах. У 2012 році радою Всесвітнього клубу одеситів Марку Соколянському було присвоєно звання Почесного одесита.

З'язок з Одесою не перервався й після його від'їзду до Любека (ФРН). Марк Георгійович регулярно приїжджав до Одеси на наукові конференції, продовжував співпрацювати із періодичними виданнями, публікував книги, допомагав в організації Українського міжуніверситетського Шекспірівського центру.

Він був відомим у світі українським ученим, чудово володів українською, англійською, польською мовами, багато його робіт опубліковано цими мовами та переведено з російської на інші мови світу. Його перша стаття була надрукована в університетській газеті «За наукові кадри» у 1961 році українською мовою.

Марк Георгійович Соколянський помер рано вранці 5 березня 2025 року у лікарні Любека від серцевої недостатності на 86-му році життя. За його бажанням, урну з прахом поховано в Одесі, на Таїровському цвинтарі, там, де спочивають його батьки.

Марк Соколянський був настільки всебічною особистістю та ученим, що важко назвати й осмислити всі види його діяльності. Його спадщина значна і неминуща – свідчення життя, присвяченого знанню, культурі та духовному збагаченню всіх, хто мав честь його знати.

Рідні, друзі, колеги

MARK GEORGIIOVYCH SOKOLYANSKY

It is with profound respect and admiration that we remember Professor Mark Georgiiovych Sokolyansky, a distinguished Doctor of Philological Sciences whose life and work were deeply interwoven with the cultural and academic fabric of Odesa and its esteemed university.

Born in 1939 in Leningrad (now – Saint Petersburg), he completed his schooling in Yaroslavl. His family's move to Odesa marked the beginning of a lifelong bond with the city that would become his cherished home. Graduating in 1960 from the Department of Philology at Odesa I. I. Mechnikov State University, he embarked on a remarkable academic career, serving as a lecturer, associate professor, and eventually full professor in the Department of Foreign Literature. He has been living in Germany since 1993.

Sokolyansky was a scholar of international renown – a historian and theorist of literature, a theater expert, critic, and writer. His scholarly pursuits spanned an impressive range, encompassing the works of Bernard Shaw, Shakespeare, Wilde, Pushkin, Gogol, Fielding, Jabotinsky and many others. His contributions to the field are immortalized in numerous monographs and a vast array of articles. A recently published bibliography lists over 460 works across Ukrainian, Russian, and international publications. He participated in numerous international conferences on literary and theatre research, served on the editorial boards of academic journals in Ukraine, Canada, Poland and the United States while also holding membership in the European and International Federations for Theatre Research.

As an educator, Mark Georgiiovych was unparalleled. His lectures, rich in insight and delivered with exceptional eloquence, captivated and inspired students across disciplines. His influence as a mentor and scholar left an enduring mark on his students, colleagues, and the academic community at large.

During his years in Odesa, Mark Georgiiovych was deeply involved in the city cultural life. From 1985 to 1995, he chaired the Pushkin Scholarly Commission of the Odesa House of Scholars, served on the board of the Union of Theater Workers of Ukraine, participated in debates, and regularly published articles in Odesa newspapers and magazines. In 2012, Mark Sokolyansky was awarded the title of Honorary Member by the Council of the World Club of Odesans.

His connection with Odesa continued after his move to Lübeck, Germany.

He frequently returned for scholarly conferences, maintained active collaboration with periodicals, published influential books, and played a key role in establishing the Ukrainian Inter-University Shakespeare Center.

He had an excellent command of Ukrainian, English and Polish languages. A master of the Ukrainian language, he published many of his works in it – fittingly, his first-ever article appeared in the university newspaper in Ukrainian.

Mark Georgiiovych Sokolyansky passed away at the age of 86 on March 5, 2025 in Lübeck. In accordance with his final wish, he was laid to rest beside his parents in his beloved Odesa.

He was a scholar of extraordinary breadth and a person of profound integrity and kindness. His legacy is vast and enduring – a testament to a life devoted to knowledge, culture, and the spiritual enrichment of all who had the privilege to know him.

Family, friends, colleagues.